

tøren; men da han nu har hørt, at alle Opgaver indsendes til Undervisningsinspektøren — som da forresten ikke gennemgaar dem alene, men i Forening med Andre — saa tror han, at alle skriftlige Opgaver ere en Byrde. Da latinisk Stil er en Byrde, fordi den indsendes til Undervisningsinspektøren, saa maa han deraf slutte, at der ikke bør være nogen skriftlig Prøve. Da nu jeg og de Andre, der komme til Skolerne, der personligt udøve et større Tryk end vi gjøre, naar der til os indsendes skriftlige Prøver, saa fører den ærede Rigsdagsmands Raisonnement til, at vi skulde affkaste alle Prøver, lade Folk gaa i Skolen og lære lidt der, men ikke forlange nogen Prøve. Denne hele Argumentationsmaade kan jeg ikke gaa ind paa. — Den ærede 2den Landsthingsmand for 3die Kreds (Cobiesen) sagde, at han vidste af Samtaler med Folkethingsmedlemmer, at der kunde opstaa Banffeligbeder af, hvad der allerede var vedtaget, og ligeledes af dette. Sa, jeg taler ogsaa med Folkethingsmedlemmer, men i Landsthinget argumenterer jeg ikke fra, hvad jeg erfarer af Samtaler med Folkethingsmedlemmer, men fra, hvad jeg som Landsthingsmand anser for rigtig. Jeg kan ogsaa tage et passende Hensyn, men det maa være et virkelig passende og begrændset Hensyn, og jeg vil ikke gaa saa vidt som det ærede Medlem, naar han siger, at naar han har tilfidesat saa meget Andet, der ligger ham paa Hjertet, saa kunne vi tilfidesætte dette med. Altsaa, vi gaa bestandig videre: fordi vi horkastede Meget, saa tør vi ikke tage det Smaa, og fordi vi horkastede det Smaa, saa skulde vi ogsaa lade det Store gaa. Vi bevæge os saaledes i en besynderlig Kredsgang. Hvis vi have for os et Principspørgsmaal, og hvis vi i dette have maattet ligge under, saa maa vi begynde paa det ny vundne Princip, holde os til det Princip, der er vedtaget, og saa der i det Ringeste søge at faa fastslaaet, hvad vi anse for rigtig og godt; saa maa vi antage, at de, der have seiret i Principet, ville give sig til at forhandle med os indenfor deres Princip Omraade, og det tror jeg ogsaa, at Folkethinget, hvis det overhovedet gaar ind paa denne Sag, vil være aldeles villigt til. Jeg tror

ikke, at dette Spørgsmaal om en Stil, navnlig naar det indskrænker sig til Fransk, vil fremkalde den allermindste Banffeligbed; det vil være ganske anderledes Spørgsmaal, som ville reise sig, og naar man tror, at naar vi nu blot lade dette gaa, vil Lovforslaget gaa glat i det andet Thing, saa tror jeg, at man vil skuffe sig meget. Der vil reise sig en Kamp, og det ikke blot den gamle Kamp om Tvedeling og Treddeling, men en ny Kamp, om hvad der skal afgøres indenfor Omraadet af det Princip, som nu er vedtaget. Jeg vil anbefale Thinget og de Landsthingsmænd, der dels efter egen Høielse og dels i Tillid til, hvad den høitærede Minister har udtalt og maasse ogsaa lidt i Tillid til, hvad jeg har sagt, tro, at det er godt og ønskeligt, at der idetmindste i eet Sprog holdes paa en præcis og exakt Undervisning, at stemme for Forslaget i det Ringeste indskrænket til dets første Del.

Orenbøll: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning.

Formanden: Den 2den Landsthingsmand for 5te Kreds har Ordet.

Orenbøll: Jeg vil begynde med de Ord, hvormed det ærede Medlem sluttede, idet han sagde, at det var nødvendigt for en præcis og exakt Undervisning at have en Afgangsprøve i Stil. Det kan jeg aldeles ikke forstaa. Det vilde være det Samme som at sige, at Lærerne ingen Umage gjøre sig, at de ere drasse og søvnige, naar de ikke have Examenshistorien paa Naffen. Det er haarde Ord om Lærerne, og hvorledes det skulde have den Indflydelse paa Undervisningen, er mig en Gaade. Det har ganske vist den Indflydelse, at naar vi affkaste Stilen, forledes Lærerne ikke til at overanstrenge Drengene; men paa den anden Side tror jeg ikke man er berettiget til at sige, at Drengene ikke vilde lære Noget, fordi der ingen Examen er. Naar det ærede Medlem yttrede — og der blev sagt „hør!“ dertil — at den Slutning, jeg drog for, at Overbeholdelsen maatte antages at blive større, naar de skriftlige Opgaver indsendes til